

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 Lillesand

Sendt som e-post til:
firmapost@nkom.no
anja.vimme@nkom.no

Oslo, 20.04.2021

Høringsuttalelse og innspill til auksjonsregler for 2,6 GHz og 3,6 GHz båndene

NRK viser til Nkoms høring av auksjonsregler for 2,6 GHz og 3,6 GHz med vedlegg, i tillegg til vedtak av overordnede rammer for ovennevnte fastsatt av regjeringen.

NRK er gjennom lov og forskrift pålagt et særskilt beredskapsansvar i krisesituasjoner (plikt til å sende ut meldinger fra statsmyndighet, sikre at informasjon fra regjeringen når befolkningen). NRK har også forpliktelser om å produsere daglige nyhetssendinger og andre programmer av nasjonal interesse¹. TV-produksjon vil i fremtiden være avhengig av egnede trådløse teknologier for effektivitet, grønt fotavtrykk og kostnadsbesparing. Det vil være avgjørende for NRK og andre mediehus å kunne få tilgang til frekvenser og tjenester på en effektiv måte og på forsvarlige, konkurransedyktige vilkår.

5G, som teknologi, vil de nærmeste 5-10 årene fremstå som det eneste egnede trådløse alternativet til dagens produksjonsspesifikke løsninger.

¹ «NRK er pålagt (i rollen som offentlig allmennkringkaster og gjennom sitt allmennkringkastingsoppdrag) en rekke forpliktelser (...) bland annet produsere daglige nyhetssendinger og til å produsere sportssendinger som dekker bredden i norsk idrettsliv samt store idrettsbegivenheter(...)»

Brev fra Nkom til NRK om "Forhåndsvarsel om direktetildeling av frekvenser", datert 29.10.2018

NRK er en stor medieaktør innen produksjon av nyheter, sport, drama, kultur og underholdning, men TV-produksjon gjøres med internasjonale teknologier, utstyr og standarder. Det er viktig at forutsetningene for å kunne drive effektiv kringkasting også finnes i Norge, i like stor grad som hos våre naboland og i Europa, hvorav Sverige og Tyskland.

En grunnleggende forutsetning for denne utviklingen er at Nkom, men også Kommunal og moderniseringsdepartementet, skiller 5G som telekom standard og 5G som selvstendig teknologi. NRK forstår at dette kan være utfordrende med tunge telekomorganisasjoner med store ressurser, men Norges interesser om å kunne henge med i den internasjonale utviklingen må her veie tungt. Å legge alle eggene i en kurv kan her vise seg utfordrende for Nasjonens langsiktige interesser, både når det gjelder utvikling av Norsk industri generelt, men også utvikling av bred kompetanse, innsikt og trådløs innovasjon gjennom muligheter for bruk. Dette er vesentlig for å ta i bruk automatisering, maskinlæring og digitalisering. Det er med noe bekymring NRK har sett denne særnorske modellen ta form og utvikle seg.

Auksjon av hele 3,6 GHz-båndet

NRK merker seg oss at auksjonsvilkårene går mot en tildeling av hele 3,4 til 3,8 GHz til teleselskapene. Nkom foreslår videre at 2,3 GHz-båndet brukes for NPN. Selv om denne modellen skiller seg fra valg som har blitt tatt i andre land, tror vi at en løsning basert på 2,3 GHz vil kunne tilfredsstillende behovene av NPN på sikt.

Slik NRK påpekte i sitt «innspill knyttet til spektrum til regionale/lokale/private 5G-nett» (sept. 2020) er 3,6 GHz det båndet hvor det foregår størst utvikling og hvor det finnes størst tilgang på utstyr. Det er gode grunner til å tro dette vil fortsette en stund fremover, og at 2,3 GHz ikke vil ha høyest prioritert verken på RAN- eller mottaker-enden med det første. NRK mener at det vil være viktig for mediehus og andre virksomheter å ha mulighet til enkel tilgang av 3,6 GHz for innovasjon, teste nye løsninger, dekke nye behov, *særlig* i en overgangsperiode hvor teleselskaper ikke vil ha rullet ut et landsdekkende 5G-nett eller har de nødvendige produktene i sine porteføljer. NRK er allerede i gang med å teste nye produksjonsmåter basert på utstyr i 3,6 GHz-båndet. Eventuelle nye produksjonsmåter som utvikles for 3,6 GHz vil kunne flyttes til annet bånd når teknologien og mottaksutstyr er tilgjengelige.

NRK mener at disse muligheten bør tas hensyn til i utforming av forpliktelser om tilgang, sikre vilkår til at tilstrekkelig sammenhengende spektrum (100 MHz) kan være tilgjengelig til «occasional» bruk. Dette tror vi at andre virksomheter kan ha lignende behov, for eksempel Forsvaret.

Hybridløsningen og pliktmottakere

NRK er positiv til løsningen om å definere plikter for spektrumsinnehaverne (i praksis teleselskapene) til tilgang av tjenester, nett eller frekvensblokker.

Høringen definerer også «pliktmottakere», altså hvilke aktører som skal få rettigheter til å få pliktmessig leie av frekvenser fra spektrum innehaverne.

I spektrumtillatelsen (Spektrumstillatelse nummer [100XXXX] til bruk av frekvenser i 3400-3800 MHz", Nkom, februar 2021) defineres bransjer som skal få denne muligheten til:

1. Omfatter bl.a. maskinindustri, metallindustri, mineralsk industri og bygging av skip og oljeplattformer
2. Omfatter oljeutvinning og bergverksdrift, bygge- og anleggsvirksomhet og kraft- og vannforsyning
3. Omfatter jordbruk, skogbruk, fiske, fiskeoppdrett og havbruk
4. Omfatter næring innen transport- og distribusjonstjenester og lageranlegg

Til tross for tidligere høringsuttalelser finner NRK det besynderlig at ikke mediebransjen (og også offentlige virksomheter, utdanningsinstitusjoner, helseforetak m.fl.) er tatt med. Vi registrerer også at regjeringens beslutning baserer seg på å gi tilgang til industri- og næringslivsaktører – uten videre innskrenkning.

Vi vil sterkt anmode Nkom om å inkludere NRK og mediebransjen generelt for å muliggjøre vår utvikling for fremtiden.

Videre spesifiserer høringsdokumentet at «plikten gjelder for et begrenset geografisk avgrenset område hvor næringslivsaktøren driver sin virksomhet.». NRKs produksjon av nyheter og andre programmer kan foregå hvor som helst i landet på kort varsel (i tilfelle nyhetshendelser) eller konkrete steder og avgrensede områder, for en tidsbegrenset periode. For at NRK skal kunne oppfylle sitt oppdrag slik definert ovenfor, bør plikten omfatte steder hvor det vil komme produksjonsbehov. Dette bør gjelde mediebransjen generelt, særlig TV2 som allmennkringaster og med lignende behov. Vi ser det som et demokratisk problem når mediene hindres å dekke viktige samfunnsmessige forhold.

«Spesialbehov/spesialløsninger»

NRK registrerer også at Nkom har tatt med et avsnitt der plikten til å leie ut frekvenser fra spektrum innehaveren skal følges av et *spesialbehov* fra næringsaktøren «for særlig tilpassede 5G nett og tjenester». Auksjonsvilkårene spesifiserer videre at «Plikten skal være basert på rimelige anbudsforespørsler hvor de særlige behovene beskrives. Tilbudet skal ha rimelig og ikke-diskriminerende vilkår, og Innehaver har krav på et rimelig vederlag.»

Det er ikke definert hvordan eller hva dette skal brukes til og evt hvem som skal vurdere dette. Rammene rundt tjenester som skal gå på de innleide nettene bør etter NRKs mening være forhåndsdefinert og ikke gjenstand for diskusjon i en søknadsprosess.

I nyhetsproduksjons-sammenheng, for eksempel da Fregatten KNM Helge Ingstad forliset (behov for å etablere en nyhetshub for dekning over flere dager, på kort varsel) er det vanskelig å se for seg at *rimeligheten* av en anbudsforespørsel, tilbud og innehaver krav på vederlag skal kunne megles av Nkom, dersom innehaver avslår forespørselen. Mangel på konkrete måter å avgjøre hva som er «rimelig» vil være i praksis til fordel for den som kan avslå forespørselen, altså Innehaver.

NRKs driver kontinuerlig med innovasjon i måter å produsere innhold. Det er ofte kort vei mellom idé til å ta i bruk ny funksjonalitet til å sette opp egne tilpassede systemer. Å avgrense plikten til «spesialbehov» vill hindre innovasjon, dersom det skal først forankres og matches til frekvensinnehavernes produktportefølje eller om det vil oppstå tvister som må megles. Vi tror at tilsvarende problemer vil kunne være gjeldende for forskningsinstitutter og universiteter m.fl..

NRK mener at plikten skal kunne gjelde uavhengig av om virksomhetens behov er «spesial» eller «rimelig» og at disse kravene fjernes, særlig hvis Norge ønsker å oppfordre til innovasjon og verdiskapning.

Hvor plikten gjelder

I pkt. 7 angis det “Innehaver forplikter seg til å gi (...) tilbud om levering av tilpassede 5G-nett og -tjenester og tilbud om utleie av Innehavers frekvenser i 3,6 GHz-båndet”. NRK mener at det bør være entydig at plikten også gjelder for områder *hvor det ikke er 5G-dekning i 3,6 GHz ved forespørselstidspunktet*. Det vil *alltid* være steder og steder hvor 5G ikke er etablert og hvor det vil være behov for virksomhetsspesifikke NPN. For eksempel utenfor randsonen til dekning, i hvite flekker, innendørs. Å kunne ha tilgang til spektrum i slike områder vil bidra til en mer effektiv utnyttelse av spektrum. Et «spesialbehov» kan, ellers, være en forespørsel om dekning hvor 5G ikke er rullet ut.

Kostnad ved leie og søknadsprosessen for leie av spektrum

I spektrumtillatelser er det definert at vederlag for tjenester eller utleie av spektrum skal være «rimelig». Med tanke på at spektrum er tildelt gjennom auksjon og oftest til en høy pris, er det noe uklart hva NRK skal legge i dette begrepet og også hvordan dette vil slå ut ved leie i mer urbane strøk kontra mer grøntede strøk.

NRK foreslår at det gjøres en forskjell mellom *fremleie* av rene frekvensblokker («ikke-foredlet spektrum») og *tilbud* av tjenester, fysiske eller logiske nett av tilstandsinnehavere. I tilfelle fremleie dreier det seg om «*uforedlet spektrum*» (dvs uten nett eller tjenester på toppen) og prismodellen bør være strengt regulert og forutsigbart uavhengig av tilstandsinnehaver.

NRK må igjen presisere at våre og mediebransjens behov oftest er av tidsbegrenset karakter og omfatter både uplanlagte nyhetshendelser (oftest med kort varsel) og planlagte produksjoner på ny steder (geografisk begrenset). Prosessen med å søke spektrum må derfor være forutsigbar både av hensyn til kostnadsbildet, men også tiden det tar for å søke til en avtale er inngått.

Sekundær utnyttelse

NRK støtter forslaget om sekundær bruk av frekvensen med de gitte forutsetninger om beskyttelse av Innehaverens tjenester og ikke-beskyttelse av den sekundære bruken.

Siden sekundærbruk ikke vil gi krav på beskyttelse mener NRK at det er opplagt, og bør vurderes tydeliggjort, at slik sekundær bruk ikke vil trigge krav om fremleie.

Konklusjon

Når det gjelder Nkoms foreslåtte løsning er NRK som mediebedrift ikke med i de bransjene som løsningen er foreslått å gjelde for.

NRK som landets nyhetsformidler og ledende Radio og TV kanaler er følgelig ekskludert fra å bruke fremtidens medieteknologiske løsninger i Norge.

NRK har en sterk mening om at mediebransjen må tas med på listen som ordningen for å unngå implikasjoner for utvikling av mediens demokratiske oppgaver..

Det er også uklarheter om høringsuttalelsen. Dette gjelder særlig definisjonen av «særlig tilpassede 5G nett og tjenester» og hvem/hvordan dette skal vurderes og evt brukes. Dette punktet bør etter NRKs mening slettes. Tilsvarende må også kostnader ved leie av spektrum kunne reguleres, om mulig tallfestes, og gjøres forutsigbart av hensyn til å gjøre søknadsprosesser og saksbehandling forutsigbar tids, kostnads og behandlingsmessige.

NRK har særbehov med geografisk spredt og sporadisk bruk av spektrum for 5G. Dette behovet vil nok også dukke opp i andre bransjer og det må følgelig også lages regler for å forenkle søknader, tildeling og bruk i slike tilfeller.

Med dette på plass kan NRK stille seg positiv til hybridløsningen som er foreslått fra Nkom.

Med vennlig hilsen,

Michel Gascoin
Tjenesteeier Kontribusjon